

**Małopolskie Biuro Konsultingowo - Marketingowe
- ochrona środowiska s.c.**

---

www.ochrona-srodowiska.net

PROJEKT DO KONSULTACJI Z GMINĄ ZABIERZÓW

***RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA
GMINY ZABIERZÓW
NA LATA 2008 – 2011***

za lata 2010 i 2011

Zabierzów, maj 2012

Spis treści

1. Podstawa, cel i zakres opracowania.	3
2. Charakterystyka Gminy Zabierzów.	3
3. Polityka ekologiczna Gminy na lata 2010 – 2011.....	5
3.1. Priorytety ekologiczne gminy w zakresie poszczególnych elementów ochrony środowiska.....	6
4. Stan realizacji zadań przewidzianych w Programie oraz wykonane zadania dodatkowe.....	7
5. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska.	19
6. Podsumowanie	20

1. Podstawa, cel i zakres opracowania.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 nr 25 poz. 150 z zm.) Wójt Gminy co 2 lata przedstawia raport z realizacji programu ochrony środowiska Radzie Gminy. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zabierzów na lata 2008 – 2011 r. został przyjęty Uchwałą nr XXXIV/299/09 Rady Gminy Zabierzów z dnia 27.03.2009 r.

Celem raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska gminy Zabierzów jest przedstawienie realizacji zadań zapisanych w tym dokumencie. Niniejszy Raport charakteryzuje działania w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy do dnia 31 grudnia 2011 r.

Zdefiniowane w raporcie cele i kierunki działania zgodne są z aktualnie obowiązującymi przepisami odnoszącymi się do ochrony środowiska:

- polityką ekologiczną państwa,
- programem ochrony środowiska dla województwa małopolskiego,
- programem ochrony środowiska dla powiatu krakowskiego.

Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. W samym Programie złożono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.) oraz ocenie wybranych wskaźników.

Opracowany Raport z realizacji GPOŚ zawiera:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Monitorowanie uzyskanych wskaźników określonych w programie dało w niniejszym opracowaniu odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte Programie Ochrony Środowiska do dnia 31 grudnia 2011 r.

2. Charakterystyka Gminy Zabierzów.

Gmina położona jest w środkowej części Powiatu Krakowskiego, graniczy od wschodu z miastem Kraków, od północy z gminami Wielka Wieś i Jerzmanowice, zachodu – gminą Krzeszowice, południa – gminą Liszki.

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

Rysunek 1. Położenie administracyjne gminy Zabierzów

Źródło: Program Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2008 – 2011 r.

Pod względem geograficznym gmina leży na obszarze czterech regionów fizyczno-geograficznych zgodnie z klasyfikacją J. Kondrackiego:

- 341.32 - Wyżyna Olkuska
- 341.33 – Rów Krzeszowicki
- 341.34 – Garb Tenczyński
- 512.32 – Obniżenie Cholerzyńskie

Ze względu na położenie w czterech regionach fizyczno-geograficznych obszar gminy charakteryzuje się dużą różnorodnością środowiska, obejmującą od północy: krajobraz dolinek jurajskich, dolinę Rudawy z przełomem w rejonie Skały Kmity (Rów Krzeszowicki) wyniesienia Garbu Tenczyńskiego na południe od Zabierzowa oraz płaski teren Obniżenia Cholerzyńskiego w południowej części gminy. Występują tutaj formy zrębów i zapadlisk tektonicznych, dolin krasowych wyżyny olkuskiej, dolin i przełomów rzecznych (rejon Skały Kmity).

Naturalna rzeźba terenu została przekształcona w wyniku działalności rolniczej, rozwoju infrastruktury i zabudowy. Zmiany zaznaczyły się najsilniej w zainwestowanej, południowo-wschodniej części gminy i wiążą się z budową autostrady, obwodnicy Krakowa, lotniska oraz rozwojem okolicznych miejscowości.

Gmina Zabierzów składa się z 23 sołectw i zajmuje obszar prawie 100 km², zamieszkiwany przez 23785 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2011 r. – źródło: Główny Urząd Statystyczny). Gmina ma charakter podmiejski, stanowi bezpośrednie zaplecze Krakowa, z którym łączą ją sprawne powiązania drogowe i kolejowe. Część północno-zachodnia i północna gminy charakteryzuje się dominującym zagospodarowaniem rolniczym z zabudową wiejską. Część południowo-wschodnia podlega natomiast intensywnym przekształceniom związanym z rozbudową portu lotniczego, autostrady, licznych nowych inwestycji handlowych i usługowych.

3. Polityka ekologiczna Gminy na lata 2010 – 2011.

Za priorytety krótkookresowe przyjęto:

- uwzględnienie w lokalnych planach zagospodarowania przestrzennego oraz pozostałych dokumentach planistycznych i strategicznych zasad gospodarowania przestrzenią zgodnych z wymaganiami rozwoju zrównoważonego i potrzebami ochrony przyrody, oraz stworzenie sprawnych mechanizmów egzekwowania zapisów planu,
- zakończenie budowy systemu kanalizacji,
- opracowanie i realizację projektów zapewniających mieszkańcom podaż wystarczającej ilości wody pitnej wysokiej jakości, przy uwzględnieniu planów rozwoju gminy na najbliższe lata,
- określenie zasad korzystania z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, zapewnienie wystarczającej ilości wody dla mieszkańców i gospodarki,
- opracowanie i wdrażanie systemu gospodarki odpadami w gminie,
- ograniczenie niskiej emisji komunalnej,
- ograniczenie uciążliwości tras komunikacyjnych w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego,
- modernizacja układu komunikacyjnego w tym budowa obwodnic,
- ochrona różnorodności przyrodniczej w gminie poprzez opiekę nad obszarami i obiektami chronionymi, właściwą gospodarkę rolną i leśną oraz nadzór na procesami inwestycyjnymi i urbanizacją,
- ochrona dziedzictwa kulturowego, rewitalizacja centrów miejscowości, rozwój przestrzeni publicznej,
- edukacja ekologiczna, promocja zachowań zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego wśród mieszkańców gminy i turystów,
- wspieranie zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego, w tym:
  - budowa ścieżek rowerowych,
  - rozwój infrastruktury szlaków turystycznych,
  - informacja turystyczna.

3.1. Priorytety ekologiczne gminy w zakresie poszczególnych elementów ochrony środowiska.

Ochrona wód i zaopatrzenie ludności w wodę

W zakresie ochrony wód i zaopatrzenia ludności w wodę głównymi celami było:

- minimalizację strat sieciowych,
- oszczędność zużycia wody u odbiorców,
- ograniczenie zużycia wód podziemnych najwyższej jakości jako wody pitnej,
- wykorzystanie wód niższej jakości lub wód z oczyszczalni do celów gospodarczych,
- wdrożenie monitoringu jakości i zużycia wód w sieciach wodociągowych,
- współpraca z gminami sąsiednimi w ramach Związku Gmin Dorzecza Rudawy, Rudna i Sanki,
- realizacja celów zmierzających do poprawy jakości wód (program ograniczenia zanieczyszczeń rolniczych, oraz likwidacji lub ograniczania uciążliwości lokalnych (punktowych, liniowych i powierzchniowych) źródeł zanieczyszczeń wód),
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy.

Poszerzenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Głównymi celami w zakresie edukacji ekologicznej było:

- dostarczenie mieszkańcom aktualnej, rzetelnej i łatwej w odbiorze informacji o walorach i zagrożeniach środowiska,
- sprawnej informacji o wymaganiach formalno prawnych i ograniczeniach działalności gospodarczej,
- promocji zrównoważonych (przyjaznych środowisku) modeli konsumpcji dóbr i usług,
- promocji wzorców kulturowych i etycznych zapewniających zrównoważony rozwój.

Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- ograniczenia erozji na terenach użytkowanych rolniczo, zarówno związanej z działalnością gospodarczą na danym terenie, jak i ogólnymi przekształceniami środowiska,
- ograniczenia degradacji gleb,
- ograniczenia rozproszenia zabudowy i związanej z nim rozbudowy dróg oraz pozostałej infrastruktury,
- optymalnego, pod względem czasowym i przestrzennym, wykorzystania złóż surowców skalnych występujących na obszarze gminy, wraz z zagospodarowaniem terenów pogórnicznych i przemysłowych.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- ograniczenia wzrostowych trendów emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych,

- ograniczenia narażenia mieszkańców na emisje ze źródeł komunikacyjnych (izolacja, przebudowa układu drogowego),
- ograniczenie niskiej emisji komunalnej w tym:
  - użytkowania pieców węglowych i przejście na ogrzewanie gazowe lub elektryczne,
  - wypalania traw, spalania odpadów w piecach komunalnych,
  - ograniczenie bezproduktywnego spalania resztek organicznych w gospodarstwach i zwiększenie stopnia ich zagospodarowania przez kompostowanie lub przetwarzanie na brykiety paliwowe,
- ograniczenie zagrożenia pożarowego.

Ochrona przed hałasem

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców
- Ocena stanu akustycznego środowiska i obserwacja zmian klimatu akustycznego.

Ochrona przyrody

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- uwzględnienie w strategii rozwoju i planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska wynikających z planów ochrony parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000,
- ochrony walorów środowiska poza obszarami objętymi ochroną, w tym na terenach rolniczych oraz w strefie zabudowy,
- rewitalizacji układów osadniczych i rozwoju zabudowy.

Współpraca Gminy w zakresie ochrony środowiska

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- ochrony bioróżnorodności na obszarze zlewni Rudawy,
- rozwój turystyki i rekreacji minimalizujący ich negatywne oddziaływanie na środowisko,
- promocji energetyki odnawialnej i technologii ograniczających oddziaływania na środowisko (w tym kreowanie optymalnego modelu konsumpcji społeczeństwa).

4. Stan realizacji zadań przewidzianych w Programie oraz wykonane zadania dodatkowe.

Ochrona wód i zaopatrzenie ludności w wodę

W roku bazowym 2006 Gmina Zabierzów przy niemal pełnym jej zwodociągowaniu (96,3 %) dysponowała niewystarczającą siecią kanalizacyjną. Dlatego głównymi zadaniami w zakresie ochrony wód i zaopatrzenia ludności w wodę było zwiększenie stopnia skanalizowania gminy. W latach 2010 i 2011 r. Gmina Zabierzów poczyniła ogromny postęp w tym zakresie. W latach 2010 i 2011 wykonano i oddano do użytkowania sieć kanalizacji sanitarnej:

- obszar miejscowości Balice,
- obszar miejscowości Bolechowice,
- obszar miejscowości Rudawa,
- obszar miejscowości Zabierzów.

Pozwoliło to na zwiększenie stopnia skanalizowania całego obszaru Gminy, które wzrosło do poziomu 76,3 % dla roku 2011, w stosunku do roku bazowego 2006 r. – 50,9%.

Koszty poniesione przez gminę na wykonanie kanalizacji wyniosły:

- 6 120,7 tys. zł w roku 2010.
- 984,7 tys. zł w roku 2011.

Osiągnięte wskaźniki na koniec okresu sprawozdawczego (2011 r.) dla Gminy Zabierzów wynoszą.:

- stopień zwodociągowania - 98 %,
- stopień skanalizowania - 76,3 %

Poszerzanie świadomości ekologicznej mieszkańców

Jednym z głównych zadań Programu była edukacja ekologiczna. Gmina realizowała następujące projekty ekologiczne:

- rok 2010:

- a) Cykliczne akcje „Sprzątanie Świata”
- b) Edukacja ekologiczna dla uczniów Szkoły Podstawowej w Kobyłanach,
- c) Dofinansowanie konkursu ekologicznego dla Szkoły Podstawowej w Zabierzowie,
- d) Przeprowadzenie akcji edukacji ekologicznej na temat segregacji odpadów w Szkole Podstawowej w Zabierzowie,
- e) działanie zakładki ekologicznej na stronie internetowej www.zabierzow.org.pl.

- rok 2011:

- a) Cykliczne akcje „Sprzątanie Świata”,
- b) Projekt edukacyjny „Energia z kosza” dla uczniów w Zespole Szkół w Rudawie,
- c) działanie zakładki ekologicznej na stronie internetowej www.zabierzow.org.pl.

Wszystkie działania w zakresie edukacji ekologicznej miały na celu:

- dostarczenie mieszkańcom aktualnej, rzetelnej i łatwej w odbiorze informacji o walorach i zagrożeniach środowiska,
- sprawnej informacji o wymaganiach formalno prawnych i ograniczeniach działalności gospodarczej,
- promocji zrównoważonych (przyjaznych środowisku) modeli konsumpcji dóbr i usług,
- promocji wzorców kulturowych i etycznych zapewniających zrównoważony rozwój.

Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Zadaniem zrealizowanym w ramach ochrony gleb i powierzchni ziemi było zrekultywowanie terenu po likwidacji dzikiego wysypiska. Prace te miały na celu przywrócenie terenu do stanu pierwotnego – zlecenie firmie specjalistycznej. Koszt prac poniesiony przez Gminę w 2011 r. to 10 800 zł.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Głównymi działaniami z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego było dofinansowanie osób prywatnych będących mieszkańcami Gminy, które instalowały w swoich posesjach kolektory słoneczne, jako źródło energii odnawialnej.

Na te działania wraz z dofinansowaniem urządzeń dla mieszkańców w 2010 r. wydano 132 772,40 zł, a w roku 2011 – 168 000,00 zł.

W 2010 roku dotacje otrzymało 33 osoby, a w 2011 roku 42 osoby.

Wszystkie działania miały na celu likwidację źródeł energii z paliw kopalnianych oraz propagację urządzeń przyjaznych środowisku, nie powodujących żadnych emisji substancji do powietrza. Program ten cieszy się wśród mieszkańców dużym powodzeniem.

Ochrona przed hałasem

Dużym problemem Zabierzowa jest hałas komunikacyjny. Władze Gminy Zabierzów od wielu lat czynią energiczne działania dotyczące wyprowadzenia intensywnego ruchu samochodowego poza teren Zabierzowa, który jest niezwykle uciążliwy dla jego mieszkańców m.in. stwarzając poważną presję hałasu na środowisko. Z tego też względu budowa obwodnicy Zabierzowa jest koniecznością.

Gmina Zabierzów stale współpracuje w tym zakresie z GDDKiA, oraz urządzeniami administracji rządowej i samorządowej, kompetentnymi w sprawach realizacji tej inwestycji.

Ochrona przyrody

Wszystkie powyżej wymienione działania bezpośrednio lub pośrednio wpływały na ochronę przyrody na terenie Gminy Zabierzów.

Pozostałe działania podejmowane w celu ochrony przyrody to:

- sprzątanie dzikich wysypisk odpadów wraz z rekultywacją terenu,
- oczyszczanie miast i wsi – rok 2010 – koszt 569,6 tys. zł.,
-- rok 2011 – koszt 748,8 tys. zł.
- ochrona zieleni – rok 2010 – koszt 238,7 tys. zł.,
-- rok 2011 – koszt 170,8 tys. zł.

W skład zadań z zakresu ochrony przyrody wchodził między innymi nasadzenie zieleni (drzewa i krzewy). W roku 2010 wykonano 835 nasadzeń drzew, krzewów iglastych i liściastych na terenie miejscowości Brzezcie, Balice, Zabierzów, Niegoszowice, Bolechowice, Rząska, Pisary, Aleksandrowice. W 2011 wykonano nasadzenia drzew i krzewów w miejscowości Bolechowice, Karniowice, Kobylany, Brzezcie, Rząska, Więckowice w ilości 590 sztuk.

Współpraca Gminy w zakresie ochrony środowiska

Głównymi celami oraz wykonanymi zadaniami w latach 2010 i 2011, określonymi w programie były działania zmierzające do:

- ochrony bioróżnorodności na obszarze zlewni Rudawy,
- rozwój turystyki i rekreacji minimalizujący ich negatywne oddziaływanie na środowisko,
- promocji energetyki odnawialnej i technologii ograniczających oddziaływanie na środowisko (w tym kreowanie optymalnego modelu konsumpcji społeczeństwa).

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

Ponadto Gminę Zabierzów należy wskazać w latach 2010 i 2011 jako lidera usuwania azbestu.

W latach 2010-2011 gmina uczestniczyła w Programie usuwania azbestu w ramach działania 7.3 Gospodarka Odpadami Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, dofinansowanie Gminie Zabierzów z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w wysokości 85%.

Gmina Zabierzów była liderem projektu (organizowała przetarg itd.): „Usuwanie azbestu w latach 2010-2011 z terenu gmin w Powiecie Krakowskim: Zabierzów, Czernichów, Liszki, Skawina, Świątniki Górne, Wielka Wieś i Mogilany, w łącznej ilości 1973 Mg.”

Dane liczbowe z wykonania **MRPO 2010-2011** :

ROK 2010

Nazwa gminy	Ilość wywiezionego azbestu (w kg)	Ilość budynków (odbiór zgromadzonego azbestu z wymiany pokrycia dachowego)
Czernichów	181 200	62
Liszki	246 860	96
Skawina	117 760	44
Świątniki Górne	30 240	9
Wielka Wieś	203 440	71
Mogilany	47 140	19
Zabierzów	153 360	62
RAZEM	980 000	363

ROK 2011

Nazwa gminy	Ilość wywiezionego azbestu	Ilość budynków (odbiór zgromadzonego azbestu z wymiany pokrycia dachowego)
Czernichów	171 920	69
Liszki	267 260	104
Skawina	137 560	57
Świątniki Górne	30 460	12
Wielka Wieś	134 660	48
Mogilany	49 780	18
Zabierzów	201 360	73
RAZEM	993 000	381

Dodatkowo w roku 2011, poza MRPO, usunięto 30.760 kg azbestu z 13 posesji.

Dla oceny stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2008 – 2011, zgodnie z powyżej wymienionymi celami oraz opisanymi zrealizowanymi poszczególnymi zadaniami, opracowano w informację i dane służące takiej ocenie, które przedstawiają się następująco:

Tabela 4.1. Wykonane zadania przewidziane w harmonogramie zadaniowym określonym w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Zabierzów na lata 2008 – 2011

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Stopień realizacji, wskaźniki realizacji, uwagi
		2008	2009	2010	2011	
1.	Działalność edukacyjna i administracyjna w kierunku zwalczania wypalania traw i ograniczania spalania śmieci w gospodarstwach	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
2.	Akcja „Sprzątania Świata”, Organizacja „Dni Ziemi”, Wsparcie inicjatyw szkolnych kół zainteresowań	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
3.	Promocja racjonalnego ekologicznie i energetycznie wykorzystania resztek roślinnych w gospodarstwach	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
4.	Opieka nad obszarami przestrzeni publicznej – nasadzenia i kształtowanie zieleni	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
5.	Przebudowa lasu (wyrąb drzew, nowe nasadzenia), pielęgnacja upraw leśnych na terenie mienia komunalnego	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
6.	Kształtowanie przestrzeni wokół rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych zapewniające ich ochronę i wykorzystanie walorów dla rozwoju gospodarczego gminy	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Stopień realizacji, wskaźniki realizacji, uwagi
		2008	2009	2010	2011	
7.	Działalność w Urzędzie Gminy stanowiska odpowiedzialnego za edukację ekologiczną i promocję zasad rozwoju zrównoważonego (w tym aktualizacja strony internetowej)	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
8.	Rozwój portalu internetowego promującego ofertę turystyczną i rekreacyjną gminy, walory krajobrazowe, przyrodnicze i historyczne.	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane, zakładka na stronie internetowej Gminy Zabierzów.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Stopień realizacji, wskaźniki realizacji, uwagi
		2008	2009	2010	2011	
9.	„Jurajski Raj” koncepcja rozwoju turystycznego Gminy Zabierzów oraz systemu tras rowerowych.		X	X	X	<p>W ramach projektu „Jurajski Raj w Gminie Zabierzów – produkt i oferta turystyczna” są realizowane zadania, stanowiące wybrane tematy projektowe „Koncepcji zagospodarowania turystycznego Gminy Zabierzów oraz systemu tras rowerowych”, z uwzględnieniem miejsc o szczególnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych oraz zachowaniem chronionej przyrody Dolinek Jurajskich i Garbu Tenczyńskiego. Celem przedsięwzięcia jest podniesienie konkurencyjności turystycznej Gminy poprzez budowę właściwej bazy i promocję najpiękniejszych zakątków, które pozostają dzisiaj często nieznane i niedostępne w związku z niewystarczającym oznakowaniem i skromnym zapleczem infrastrukturalnym. W ramach działań projektowych przewidziano w wybranych miejscach m.in. stworzenie sieci stref funkcjonalnych wraz</p> <p>z podstawowymi elementami zagospodarowania turystycznego: centrum i mini centrów informacji, miejsc biwakowych, placów rekreacyjnych, ścieżek edukacyjno-zabawowych dla dzieci, stref sportów ekstremalnych, wyznaczenie tras rowerowych, uporządkowanie istniejących szlaków poprzez prawidłowe oznakowanie istniejących oraz nowych atrakcji turystycznych. Integralną częścią przedsięwzięcia jest stworzenie serwisu z pełną informacją turystyczno-historyczną i mapą rastrową, które będą eksponowane na stronie projektu jak również dostępne w wybranych centrach informacji turystycznej.</p> <p><u>Strona projektu www.jurajskiraj.pl</u></p>

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Stopień realizacji, wskaźniki realizacji, uwagi
		2008	2009	2010	2011	
10.	Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej na terenie Gminy.	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
11.	Wsparcie inicjatyw i imprez z zakresu rekreacji i turystyki, krajoznawstwa, edukacji ekologicznej.	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
12.	Ochrona i konserwacja zabytków, inwestycje na obszarach i w otoczeniu rezerwatów przyrody i w otoczeniu pomników przyrody	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane. W latach 2010 i 2011 koszty poniesione to adekwatnie do roku: 59,7 tys. zł. i 102,7 tys. zł.
13.	Edukacja ekologiczna w ramach wydawnictw i serwisu ekologicznego - mapy, foldery, przewodniki, ulotki, informacja turystyczna, promocja zdrowego stylu życia i poszanowania środowiska przyrodniczego	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane
14.	Kontrola sprawności energetycznej oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza z obiektów komunalnych na terenie gminy	X	X	X	X	Działania cykliczne, corocznie wykonywane, poprzez monitoring instalacji.

Tabela 4.2. Ocena wykonania zadań w których realizacja może wpłynąć na jakość środowiska i warunki życia mieszkańców (efekt wynika ze standardów realizacji inwestycji)

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Stopień realizacji, wskaźniki realizacji, uwagi
		2008	2009	2010	2011	
1.	Modernizacja układu drogowego gminy	X	X	X	X	Działania bieżące Gminy w ramach swoich kompetencji – drogi gminne
2.	Rozbudowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy	X	X	X	X	Działania bieżące Gminy – modernizacja, rozbudowa – szkoły.
3.	Budowa „Centrum Obywatelskiego” w Zabierzowie	X	X	X	X	Działanie bieżące – kontynuacja budowy.
4.	Nasadzenia i kształtowanie zieleni terenów komunikacyjnych	X	X	X	X	W skład zadań z zakresu ochrony przyrody wchodził między innymi nasadzenie zieleni (drzewa i krzewy). W roku 2010 wykonano około 1000 nasadzeń drzew, krzewów iglastych i liściastych na terenie miejscowości Brzezie, Balice, Zabierzów, Niegoszowice, Bolechowice, Rząska, Pisary, Aleksandrowice. W 2011 wykonano nasadzenia drzew i krzewów w miejscowości Bolechowice, Karniowice, Kobylany, Brzezie, Rząska, Więckowice w ilości około 600 sztuk. Działanie bieżące Gminy.
5.	Ograniczenie niskiej emisji ciepłowniczej z obiektów prywatnych	X	X	X	X	Działanie bieżące w ramach zadań Gmina Zabierzów propaguje i dofinansowuje odnawialne źródła energii w celu ograniczenia niskiej emisji ciepłowniczej z obiektów prywatnych. Na te działania wraz z dofinansowaniem urzędzeń dla mieszkańców w 2010 r. wydano 132 772,40 zł, a w roku 2011 – 168 000,00 zł. W 2010 roku dotacje otrzymało 33 osoby, a w 2011 roku 42 osoby. Wszystkie działania miały na celu likwidację źródeł energii z paliw kopalnianych oraz propagację urzędzeń przyjaznych środowisku, nie powodujących żadnych emisji substancji do powietrza.

Tabela 4.3. Ocena wykonania harmonogramu zadaniowego dla inwestycji realizowanych w ramach gminnego system kanalizacji sanitarnej

Lp	Działanie	Realizacja zadania				Wskaźniki realizacji
		2008	2009	2010	2011	
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w zlewni Oczyszczalni Ścieków Balice – rejon 1		X	X	X	W latach 2010 i 2011 r. gmina Zabierzów poczyniła ogromny postęp w zakresie skanalizowania gminy. W latach 2010 i 2011 oddano do użytkowania i podłączono nowych mieszkańców do kanalizacji sanitarnej na: - obszar miejscowości Balice, - obszar miejscowości Bolechowice, - obszar miejscowości Rudawa, - obszar miejscowości Zabierzów. Pozwoliło to na zwiększenie stopnia skanalizowania mieszkańców gminy, które wzrosło do poziomu 76,3 % dla roku 2011 w stosunku do roku bazowego 2006 – 50,9%. Koszty poniesione przez gminę na skanalizowanie wyniosły: - 6 120,7 tys. zł dla rok 2010. - 984,7 tys. zł dla roku 2011. Osiągnięte wskaźniki dla roku sprawozdawczego 2011 r.: - stopień zwodociągowania mieszkańców gminy 98 %, - stopień skanalizowania mieszkańców gminy 76,3 %
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w zlewni Oczyszczalni Ścieków Niegoszowice		X	X	X	
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w zlewni Oczyszczalni Ścieków Kraków Płaszów – teren gminy Zabierzów		X	X	X	

Tabela 4.4. Ocena wykonania zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Krakowskiego dla Gminy Zabierzów

	Działanie	Realizacja zadania	uwagi
1.	Działanie edukacyjne młodzieży i akcje informowania ośrodkach organizacyjnych, ekonomicznych i zachowaniach dla ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i poszanowania energii	zadanie ciągłe	Sukcesywnie realizowane poprzez: - coroczne działania edukacyjne w szkołach na terenie Gminy Zabierzów
2.	Wspieranie działań intensyfikujących wykorzystanie energii odnawialnej lub ograniczających zużycie energii i globalną emisję zanieczyszczeń powietrza	zadanie ciągłe	Sukcesywnie realizowane poprzez propagacje i dofinansowanie odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców Gminy
3.	Wdrażanie programów działań na rzecz ograniczenia spływu zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych	zadanie ciągłe	Działanie realizowane na bieżąco – realizacja organizacje rolnicze.
4.	Wspieranie działań lokalnych w zakresie ochrony wód oraz zapewnienie ochrony ujęć wody poprzez przestrzeganie zakazów, nakazów i ograniczeń w obrębie ustanowionych stref ochronnych	zadanie ciągłe	Działanie realizowane na bieżąco – realizacja PUK w Zabierzowie.
5.	Inicjowanie szczegółowych programów dalszego zwiększania lesistości powiatu, z równoczesnym nasileniem udziału w edukacji społeczeństwa odnośnie świadomości konieczności zachowania różnorodności drzewostanów i poprawy ich zdrowotności	zadanie ciągłe	Realizowane poprzez nasadzenie drzew i krzewów oraz działania edukacyjne z zakresu bioróżnorodności
6.	Konsultowanie programów wdrażania zasad i sposobów ochrony i zagospodarowania lasów o charakterze naturalnym lub częściowo naturalnym, dla utrzymania cennej wielofunkcyjności drzewostanów i poprawy ich zdrowotności	zadanie ciągłe	Działanie realizowane na bieżąco – realizacja Nadleśnictwo Krzeszowice na terenie lasów państwowych.
7.	Oddziaływania społeczne i administracyjne w kierunku poprawy stanu i produktywności lasów stanowiących własność prywatną	zadanie ciągłe	Działanie realizowane na bieżąco – realizacja Nadleśnictwo Krzeszowice, Starostwo Powiatowe w Krakowie,
8.	Inicjowanie działań edukacyjnych społeczeństwa odnośnie możliwości eksploatacji gleb, przy zagwarantowaniu zachowania ich wartości biologicznej i potencjału produkcyjnego	zadanie ciągłe	Działanie realizowane na bieżąco – realizacja organizacje rolnicze., Starostwo Powiatowe w Krakowie.
9.	Opracowanie systemu informacji społeczeństwa o wystąpieniu stanów nadzwyczajnego zagrożenia zdrowia ludzi i środowiska	zadanie ciągłe	Działanie bieżące – Wojewoda Małopolski we współpracy z organami powiatów i gmin, w tym Gminy Zabierzów.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

	Działanie	Realizacja zadania	uwagi
10.	Inicjowanie i koordynowanie przyrodniczych prac inwentaryzacyjnych w środowisku przyrodniczym powiatu, dla określenia oceny stanu przyrody i jej elementów oraz rozpoznania zagrożeń różnorodności biologicznej terenu	zadanie ciągłe	Działanie bieżące – realizacja Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Krakowie, współpraca Gmina Zabierzów.

5. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska.

Tabela 5.1. Zestaw wskaźników oceniających stopień realizacji gminnego programu ochrony środowiska

Wskaźnik	Jednostka	Osiągnięta wartość wskaźnika dla roku bazowego - 2006 r.	Osiągnięta wartość wskaźnika dla roku bazowego - 2011 r.
Jakość wód, gospodarka wodno ściekowa			
wskaźnik zwodociągowania gminy	%	96,3	98
długość sieci wodociągowej	km	215,5	217,5
jednostkowe zużycie wody na mieszkańca	m ³ /m/rok	36,6	34,9
zużycie wody ogółem	m ³ /rok	870 004	829 400
stopień skanalizowania gminy	%	50,9	76,3
długość sieci kanalizacyjnej	km	235,0	330,2
jednostkowa produkcja ścieków na mieszkańca	m ³ /m/rok	20,1	48,5
ilość ścieków odprowadzanych kanalizacją sanitarną ogółem	m ³ /rok	463 660	1 115 200
klasa czystości wód Rudawy w pkt. pomiarowym Podkamycze	klasa	III	III
ilość ścieków odprowadzanych z terenu gminy w tym systemem zbiorczej kanalizacji sanitarnej	tys. m ³ /rok	385	460
Jakość powietrza, odnawialne źródła energii			
liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej wykorzystujących odnawialne źródła energii	szt.	bd	75
Gospodarka odpadami (wg. GPGO : dane za 2007)			
ilość zbieranych odpadów komunalnych	Mg	6003	5500,65
odsetek surowców wtórnych wysegregowanych z odpadów komunalnych	%	1,94	9
Klimat akustyczny			
średniodobowe natężenie ruchu samochodowego na drodze nr 79	poj./dobę	6600	15 000
Ochrona przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu			
obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu	%	62,8	62,8
lesistość gminy	%	15,6	15,6
liczba nasadzeń drzew na terenach gminnych	szt.	bd	590
liczba pomników przyrody w gminie	szt.	47	47
Edukacja ekologiczna			
liczba osób biorących udział w akcjach ekologicznych na terenie gminy	os.	bd	500
Gospodarka i infrastruktura			
liczba miejsc noclegowych (dane GUS)	szt.	45	70
liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.	7	15

6. Podsumowanie

Do głównych zadań objętych działaniami Gminy Zabierzów w latach 2010 – 2011 r., na które przeznaczano znaczne środki finansowe, była realizacja sieci kanalizacji sanitarnej.

W latach 2010 i 2011 r. Gmina poczyniła ogromny postęp w zakresie skanalizowania gminy. Pozwoliło to na zwiększenie stopnia skanalizowania, które wzrosło do poziomu 76,3 % dla roku 2011, w stosunku do roku bazowego 2006 – 50,9%.

Na uwagę zasługują również działania w zakresie ochrony powietrza. Gmina podejmuje skuteczne działania w celu ograniczenia niskiej emisji wynikających z spalania paliw kopalnianych oraz odpadów w celu ogrzania domów.

Gmina Zabierzów propagowała instalacje, które pozwolą na wykorzystanie energii odnawialnej.

Należy zaznaczyć również wzrost wskaźnika - odsetek surowców wtórnych wysegregowanych z odpadów komunalnych, do 9 % w 2011 r. z ok. 2 % w roku bazowym 2006 r. Jednak ten wzrost, należy uznać jeszcze za zbyt niski w stosunku do wymaganych wskaźników wynikających z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami.

W wyniku przeprowadzonej analizy na temat wskaźnika segregacji surowców wtórnych stwierdzić można, że w czasie dalszej realizacji programu Gmina powinna szczególną uwagę skupić na:

- dalszemu rozliczaniu mieszkańców z podpisywania umów na odbiór odpadów oraz kontroli sposobu pozbywania się tych odpadów,
- dalszym rozwoju systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- edukacji ekologicznej mieszkańców z zakresu segregacji surowców wtórnych wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych.

W zakresie współpracy gminy z innymi podmiotami w zakresie ochrony środowiska głównymi osiągnięciami było:

- ochrona bioróżnorodności na obszarze zlewni Rudawy,
- rozwój turystyki i rekreacji minimalizujący ich negatywne oddziaływanie na środowisko,
- promocji energetyki odnawialnej i technologii ograniczających oddziaływanie na środowisko (w tym kreowanie optymalnego modelu konsumpcji społeczeństwa).

Oceniając wykonane działania w zakresie realizacji zapisów Programu Ochrony Środowiska, należy zaznaczyć, że Gmina Zabierzów w sposób prawidłowy wykonuje zadania określone zadania w Programie.

Na terenie Gminy Zabierzów ekologicznie działania i przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska stale zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Gminy Zabierzów na lata 2010 - 2011

gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Szczególnym celem polityki ekologicznej Gminy jest ograniczanie szkodliwych czynników wpływających na zdrowie i zapobieganie zagrożeniom zdrowia poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed biologiczno - chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód, właściwą gospodarkę odpadami, ochronę przed hałasem oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

Zabierzów, dnia 29.05.2012 r.